

Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων
Τεκμηρίωσης - Ομάδα Συνηγορίας

Η μουσική ειδίκευση στις βιβλιοθήκες της ραδιοφωνίας και των ορχηστρών

Δήλωση τοποθέτησης¹

Όπως καταδεικνύει η ιστορία, η μουσική έχει συμβάλει καθοριστικά στην κατανόηση του κόσμου από τον άνθρωπο και είναι μια εσωτερική έκφραση της πολιτιστικής ζωής εντός μιας ανθρώπινης κοινότητας. Στην Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της UNESCO, στο άρθρο 27, υπάρχει η παρακάτω δήλωση: «(1) Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ελεύθερα στην πνευματική ζωή της κοινότητας, να χαίρεται τις καλές τέχνες και να μετέχει στην επιστημονική πρόοδο και στα αγαθά της. (2) Καθένας έχει το δικαίωμα να προστατεύονται τα ηθικά και υλικά συμφέροντά του που απορρέουν από κάθε είδους επιστημονική, λογοτεχνική ή καλλιτεχνική παραγωγή του».

Οι Βιβλιοθήκες που ανήκουν στις Ραδιοφωνίες αλλά και στις Ορχήστρες παίζουν έναν ιδιαίτερος σημαντικό ρόλο στην πολιτιστική ζωή παγκοσμίως και είναι κομβικοί φορείς που συμβάλλουν στη δημόσια διάδοση της μουσικής δημιουργίας και κληρονομιάς. Αυτοί οι φορείς συλλέγουν, διατηρούν και παρέχουν πρόσβαση στην καταγεγραμμένη και καταχωρισμένη μουσική κληρονομιά. Οι Βιβλιοθηκονόμοι και οι Αρχειονόμοι οι οποίοι εργάζονται στα Ραδιοφωνικά κέντρα και στις Βιβλιοθήκες Μουσικών Συνόλων, έχουν μοναδικά και απαραίτητα προσόντα και γνώσεις οι οποίες συμπεριλαμβάνουν, αν και δεν περιορίζονται μόνο σ' αυτές, γνώσεις καταλογογράφησης, διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, έρευνας, μουσικών εκδόσεων, ενοικίασης και πώλησης μουσικού υλικού, ειδικές μουσικές γνώσεις, ακόμη και γνώσεις μουσικής αντιγραφής. Αυτές οι ικανότητες και γνώσεις απαιτούν εκπαίδευση και εμπειρία στη μουσική και ειδικότερα στη μουσική εκτέλεση, ενώ το

---

¹ Πρόκειται για μετάφραση του πρωτότυπου κειμένου: *Position statement on broadcasting and orchestra libraries*. Διαθέσιμο από:
https://www.iaml.info/sites/default/files/pdf/broadcastinglibraries_positionstatement_final_0.pdf

**Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων
Τεκμηρίωσης - Ομάδα Συνηγορίας**

ίδιο συμβαίνει με τις ειδικές τους γνώσεις πάνω στη Βιβλιοθηκονομία και τα Αρχεία. Οι ιδιαίτερες και μοναδικές ικανότητες που απαιτούνται από τους Μουσικούς Βιβλιοθηκονόμους και Αρχειονόμους που εργάζονται σε Βιβλιοθήκες Ραδιοφωνίας και σε Βιβλιοθήκες Ορχηστρών είναι θεμελιώδεις για τη διάδοση και την ανάδειξη της γραπτής και ηχογραφημένης μουσικής παράδοσης, ευεργετώντας τους μουσικούς δημιουργούς αλλά και τους χρήστες. Οι ρόλοι που αναλαμβάνουν οι Βιβλιοθηκονόμοι και οι Αρχειονόμοι δημιουργούν τις ιδανικές συνθήκες ώστε οι ραδιοφωνικοί παραγωγοί και οι ορχήστρες να μπορούν να συνδράμουν στη πολιτιστική ζωή της κάθε κοινότητας.

Η δημόσια διάδοση της μουσικής όλων των ειδών και μέσω όλων των καναλιών επικοινωνίας είναι κομβική ως προς τη συμμετοχή στη πολιτιστική ζωή της παγκόσμιας κοινότητας. Οι Βιβλιοθήκες Ραδιοφωνίας και Ορχηστρών είναι στην πρώτη γραμμή όσον αφορά τη συγκέντρωση αλλά και τη διατήρηση των τοπικών, των εθνικών και των διεθνών μουσικών πηγών, συμπεριλαμβανομένης της αναμετάδοσής τους μέσω των ερτζιανών και της τηλεόρασης. Το ίδιο συμβαίνει και με τους μουσικούς εκτελεστές, τα σύνολα, το φιλόμουσο κοινό αλλά και τους ερευνητές. Οι παραγωγοί και οι ορχήστρες προσφέρουν την ευκαιρία στο κοινό να έρθει σε επαφή με τη μουσική και πολιτιστική ζωή στις κοινότητές τους και είναι απολύτως αναγκαίο να διατηρηθούν και να δημιουργηθούν εκείνες οι βιβλιοθήκες και τα αρχεία που θα μπορέσουν να προστατέψουν και να παρέχουν πρόσβαση στα μουσικά και εν γένει πολιτιστικά υλικά που έχουν συγκεντρωθεί σε ανάλογους φορείς. Η μουσική είναι βασικό συστατικό στοιχείο της πολιτιστικής ζωής και επιπλέον παίζει σημαντικό ρόλο στη πολιτιστικές οικονομίες της εποχής μας. Η θετική επίδραση της υποστήριξης αυτών των ιδρυμάτων που διαδίδουν, δημιουργούν και διατηρούν μουσικά έργα έχει πολλαπλά οφέλη όσον αφορά και την οικονομική ευημερία μιας κοινωνίας.

Οι Βιβλιοθήκες Ραδιοφώνου και Ορχηστρών όχι μόνο συγκεντρώνουν, διατηρούν και διαδίδουν μουσική που έχει τυπωθεί και ηχογραφηθεί αλλά και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη μουσική δημιουργία. Οι παραγωγοί

Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης - Ομάδα Συνηγορίας

υποστηρίζουν τους καλλιτέχνες μέσω της αναπαραγωγής στα ερτζιανά και την τηλεόραση της μουσικής που έχουν ηχογραφήσει και συχνά είναι οι πρώτοι φορείς στους οποίους καταλήγουν αντίτυπα νέας μουσικής δημιουργών που συνεχίζουν να ηχογραφούν τα έργα τους σε μορφή δίσκου ή παρτιτούρας. Οι παραγωγοί και οι φορείς τούς πληρώνουν γι' αυτή τη μουσική, υποστηρίζοντας την οικονομική ευρωστία των καλλιτεχνών, σε συνδυασμό πάντοτε με τη διάδοση της μουσικής σε όλο και μεγαλύτερα κοινά – επενεργώντας ουσιαστικά στη δημιουργία νέου κοινού αλλά και καλλιτεχνικών δικτύων. Αναλόγως και οι ορχήστρες εμπλέκονται σε μεγάλο βαθμό στη μουσική δημιουργία, συχνά συνεργαζόμενες με ζώντες συνθέτες οι οποίοι δημιουργούν νέα έργα μετά από αναθέσεις, οι οποίες ηχογραφούνται και εκτελούνται. Αυτή η απευθείας εμπλοκή με τη δημιουργία νέας μουσικής είναι απολύτως σημαντική ώστε να ευοδωθεί η παραγωγή της στις ανθρώπινες κοινότητες. Δυστυχώς, αυτά τα ιδρύματα τελούν συχνά υπό απειλή λόγω διαφόρων παραγόντων που μπορεί να κυμαίνονται από την αλλαγή των συνηθειών ακρόασης και των τεχνολογικών εξελίξεων, μέχρι και την αναδιάρθρωση των πόρων που κατευθύνονται προς τις πολιτιστικές βιομηχανίες, καθώς και τις δραστηριότητες διατήρησης και διάδοσης της πληροφορίας.

Οι Βιβλιοθηκονόμοι και Αρχειονόμοι που εργάζονται σε Βιβλιοθήκες Ραδιοφωνίας και Ορχηστρών προσπαθούν να αποκτήσουν, να καταλογογραφήσουν, να διατηρήσουν και να παρέχουν πρόσβαση σε ηχογραφημένη και καταγεγραμμένη μουσική καθώς και στα περιφερειακά τεκμήρια που την συναποτελούν. Η Μουσική Βιβλιοθηκονομία που χρησιμοποιείται σε Ραδιοφωνικά Ιδρύματα απαιτεί εκλεπτυσμένες και ειδικές δεξιότητες στην έρευνα, γνώσεις που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση ηχογραφήσεων και μουσικών εκτελέσεων, καθιστώντας δυνατή την παραγωγή μεταδεδομένων που παρέχουν σημαντικές πληροφορίες στους χρήστες. Αυτά τα μεταδεδομένα βοηθούν στη μετάδοση της μουσικής μέσω των ερτζιανών και της τηλεόρασης και μέσω αυτών καταφέρνουν οι καλλιτέχνες να εισπράττουν πνευματικά δικαιώματα. Οι Βιβλιοθηκονόμοι Ορχηστρών έχουν κι αυτοί ειδικές

**Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων
Τεκμηρίωσης - Ομάδα Συνηγορίας**

ερευνητικές ικανότητες, συχνά εμπλουτισμένες μέσω της επαγγελματικής τους ενασχόλησης ως μουσικοί εκτελεστές. Ο Βιβλιοθηκονόμος μιας Ορχήστρας είναι σημαίνον στέλεχος του συνόλου και πρέπει να έχει γνώση για μουσικές εκδόσεις, καταγραφή παρτιτούρας, να γνωρίζει ζητήματα που αφορούν πνευματικά δικαιώματα, καθώς και να έχει ερευνητικές ικανότητες ανάμεσα σε πολλά άλλα προσόντα έτσι ώστε να μπορεί να εξυπηρετήσει και να συνεργαστεί σε ένα εύρος ενδιαφερόμενων που εμπλέκονται στη δημιουργία μιας ζωντανής ορχηστρικής παράστασης. Ο Μουσικός Βιβλιοθηκονόμος μιας Ορχήστρας φροντίζει ώστε το μουσικό υλικό να βρίσκεται σε κάθε αναλόγιο κατά τη διάρκεια της πρόβας και της παράστασης. Οι Βιβλιοθηκονόμοι και Αρχειονόμοι που εργάζονται σε Ραδιοφωνικές Βιβλιοθήκες μπορούν να εργαστούν ως Βιβλιοθηκονόμοι και Αρχειονόμοι σε βιβλιοθήκες Ορχηστρών που είναι αναπόσπαστα κομμάτια Ραδιοφωνιών. Αυτές οι θέσεις απαιτούν μια σειρά από ειδικά προσόντα, ειδική εκπαίδευση και σπουδές, καθώς και ανάλογη ευελιξία, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του να διοχετευθεί η μουσική στο κοινό μέσω ζωντανών αλλά και ηχογραφημένων εκτελέσεων, όπως και μέσω των ερτζιανών και των ραδιοκυμάτων, καθώς και τις υπηρεσίες τηλεόρασης. Οι Βιβλιοθήκες Ραδιοφωνίας και Ορχηστρών είναι σημαντικοί φορείς στην πνευματική ζωή ενός τόπου. Μέσω των υπηρεσιών που προσφέρουν και οι οποίες επικεντρώνονται στο να συλλέγουν, να διατηρούν και να διαδίδουν καταγεγραμμένα και ηχογραφημένα μουσικά, καθώς και το να διοχετεύουν μέρη της πνευματικής κληρονομιάς στο κοινό, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο να εξασφαλίζουν ότι η πολιτιστική κληρονομία διαμοιράζεται δίκαια και προσφέρεται σε όλους, προάγοντας τη δημοκρατικότητα στην κοινωνία.

«Υπάρχουν αμέτρητες παραλλαγές τυραννιών και δυστοπιών, όμως όλες μοιράζονται ένα χαρακτηριστικό: τη λυσσαλέα αντίθεση με την ελεύθερη σκέψη, τα ανοιχτά μυαλά και την πρόσβαση στη πληροφορία. Όπου οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να μάθουν, να μοιραστούν, να εξερευνήσουν, να αισθανθούν και να ονειρευτούν, εκεί ανθίζει η ελευθερία. Αυτός είναι ο λόγος που η βιβλιοθήκη είναι τόσο σημαντική. Είναι η δύναμη που εκδημοκρατίζει και απελευθερώνει όσο καμία άλλη» - Μάργκαρετ Άτγουντ